

Suvestinė redakcija nuo 2012-07-01 iki 2014-02-14

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [130-4649](#), i. k. 1041100NUTA00000966

Nauja redakcija nuo 2008-09-24:

Nr. [913](#), 2008-09-10, Žin. 2008, Nr. 109-4159 (2008-09-23), i. k. 1081100NUTA00000913

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL PRAMONINIŲ AVARIJŲ PREVENCIJOS, LIKVIDAVIMO IR TYRIMO NUOSTATŲ IR PAVOJINGUOSIUOSE OBJEKTUOSE ESANČIŲ MEDŽIAGŲ, MIŠINIŲ AR PREPARATŲ, PRISKIRIAMŲ PAVOJINGOSIOMS MEDŽIAGOMS, SĄRAŠO IR PRISKYRIMO KRITERIJŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

2004 m. rugpjūčio 17 d. Nr. 966
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#); 2009, Nr. [159-7207](#)) 2 straipsnio 25 punktu ir 29 straipsniu ir įgyvendindama 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos direktyvą 96/82/EB dėl didelių, su pavojingomis medžiagomis susijusių avarių pavojaus kontrolės (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 2 tomas, p. 410) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1137/2008 (OL 2008 L 311, p. 1), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

1. Patvirtinti Pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatus (pridedama).

Pastraipos numeracijos pakeitimas:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

2. Pavojinguosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašą ir priskyrimo kriterijų aprašą (pridedama).

Papildyta punktu:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS,
PAVADUOJANTIS MINISTRĄ PIRMININKĄ

JERONIMAS KRAUJELIS

TEISINGUMO MINISTRAS,
PAVADUOJANTIS VIDAUS REIKALŲ MINISTRĄ

VYTAUTAS MARKEVIČIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m.

rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966

(Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. rugsėjo 10 d. nutarimo Nr. 913 redakcija)

PRAMONINIŲ AVARIJŲ PREVENCIJOS, LIKVIDAVIMO IR TYRIMO NUOSTATAI**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatai (toliau vadinama – šie nuostatai) reglamentuoja didelių pramoninių avarių prevenciją, likvidavimą ir tyrimą, taip pat pavojingųjų objektų saugų naudojimą, žmonių ir aplinkos apsaugą įvykus didelei pramonei avarijai šiuose objektuose siekiant užtikrinti su pavojingosiomis medžiagomis susijusių didelių pramoninių avarių ir jų padarinių žmonėms bei aplinkai ribojimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

2. Šių nuostatų reikalavimai taikomi objektams, kuriuose esamų pavojingųjų medžiagų kiekis prilygsta kvalifikaciniam kiekiui, nurodytam šiuo nutarimu patvirtintų Pavojinguosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašo 1 lentelės „Pavojingų medžiagų sąrašas“ ir 3 lentelės „Pavojingų medžiagų kategorijos“ antrojoje skiltyje (toliau – I lygis), ar jį viršija, išskyrus šių nuostatų IV, V ir VIII skyrius, taip pat 53 ir 54.4 punktus, kurie taikomi tik tiems pavojingiesiems objektams, kuriuose esamų pavojingųjų medžiagų kiekis prilygsta kvalifikaciniam kiekiui, nurodytam šiuo nutarimu patvirtintų Pavojinguosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašo 1 lentelės „Pavojingų medžiagų sąrašas“ ir 3 lentelės „Pavojingų medžiagų kategorijos“ trečiojoje skiltyje (toliau – II lygis), ar jį viršija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

3. Šie nuostatai netaikomi:

3.1. kariniams objektams, įrenginiams ar sandėliams;

3.2. jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniams;

3.3. pavojingųjų medžiagų gabenimui automobilių keliais, geležinkeliais, vidaus vandenų keliais, jūra ar oru, tarpiniam laikinajam sandėliavimui už šių nuostatų reglamentuojamų objektų ribų, taip pat pakrovimui ir iškrovimui, perkėlimui į kitas transporto priemones ar iš jų dokuose, prieplaukose ir skirstymo vietose;

3.4. pavojingųjų medžiagų transportavimui vamzdiniais, įskaitant siurbines, už šių nuostatų reglamentuojamų pavojingųjų objektų ribų;

3.5. mineralų naudojimui (žvalgybai, gavybai ir perdirbimui) šachtose, karjeruose ar gręžiniuose, išskyrus cheminio ir šiluminio perdirbimo operacijas ir su jomis susijusį sandėliavimą, naudojant pavojingas medžiagas, kurių kiekis prilygsta I lygiui ar jį viršija;

3.6. mineralų, įskaitant angliavandenilius, žvalgybai jūroje ir naudojimui;

3.7. atliekų sąvartynams, išskyrus gamybos atliekų šalinimo įrenginius, įskaitant atliekų baseinus ir tvenkinius, kuriuose yra pavojingųjų medžiagų, kurių kiekis, ypač naudojamų cheminio ir šiluminio perdirbimo operacijose, prilygsta I lygiui ar jį viršija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

4. Šiuose nuostatuose vartojamos sąvokos:

Esamos pavojingosios medžiagos – faktiškai esančios ar numatomos turėti pavojingosios medžiagos, kurios yra ar gali būti pavojingajame objekte, arba tokios medžiagos, kurios gali susidaryti, jeigu pramoninis cheminis procesas taptų nebevaldomas, ir kurių kiekis prilygsta I ar II lygiui ar juos viršija.

Kompetentinga institucija – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.

Pavojingojo objekto avarinės tarnybos – pavojingojo objekto tarnybos ar pajėgos objekte susidariusioms avarinėms situacijoms ar įvykusioms avarijoms likviduoti.

Pavojus – pavojingosios medžiagos savybės ar susidariusios situacijos keliama grėsmė žmonėms ir (arba) aplinkai.

Rizika – neigiamo poveikio tikimybė per tam tikrą laiką arba tam tikromis aplinkybėmis.

Pavojingųjų medžiagų sandėliavimas – tam tikro pavojingųjų medžiagų kiekio laikymas sandėlyje, saugojimas ar laikymas kaip atsargų.

Specialiosios tarnybos – policijos, priešgaisrinės gelbėjimo, greitosios medicinos pagalbos, dujų, elektros tinklų ir kitos tarnybos, kurios gali būti pasitelktos avarijoms ir jų padariniams likviduoti pavojingajame objekte ir (ar) už jo ribų.

Valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos – Aplinkos apsaugos agentūra ir regionų aplinkos apsaugos departamentai, Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, jos teritoriniai skyriai, Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos ir jos teritoriniai skyriai, Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras, visuomenės sveikatos centrai apskrityse, Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos, Civilinės aviacijos administracija, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos įgaliotos jam pavaldžios įstaigos.

Kitos šiuose nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#); 2009, Nr. [159-7207](#)) ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [785](#), 2009-07-15, Žin., 2009, Nr. 90-3855 (2009-07-30), i. k. 1091100NUTA00000785

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

Nr. [589](#), 2012-05-23, Žin., 2012, Nr. 61-3078 (2012-05-30), i. k. 1121100NUTA00000589

5. Už saugų pavojingųjų objektų (toliau vadinama – pavojingas objektas) naudojimą ir saugos kontrolę atsako veiklos vykdytojas, kuris privalo:

5.1. užtikrinti saugų pavojingo objekto naudojimą ir imtis būtinų priemonių, neleidžiančių įvykti avarijoms ir ribojančių jų padarinius žmonėms ir aplinkai;

5.2. įvykus avarijai, imtis būtinų ir skubių priemonių avarijai pavojingame objekte lokalizuoti ir likviduoti;

5.3. įgyvendinti avarijų prevencijos ir likvidavimo priemones, nustatyti struktūras ir valdymo sistemas, kurios turi užtikrinti žmonių ir aplinkos apsaugą;

5.4. pateikti kompetentingai institucijai, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms ir savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriui šiuose nuostatuose nurodytą informaciją, susijusią su pavojingo objekto sauga ir įrodančią, kad jis yra ėmęsis visų būtinų pavojingo objekto saugaus naudojimo priemonių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

II. PRANEŠIMAS APIE PAVOJINGĄ OBJEKTĄ

6. Veiklos vykdytojas parengia ir pateikia kompetentingai institucijai ir savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriui pranešimą apie pavojingą objektą (toliau vadinama – pranešimas), laikydamasis šių terminų:

6.1. apie naujus pavojingus objektus – ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius iki statybų ar ūkinės veiklos pradžios;

6.2. apie veikiančius pavojingus objektus ar objektus, kurie vėliau patenka į šių nuostatų reguliavimo sritį, – per 3 mėnesius nuo tos dienos, kurią pavojingame objekte pavojingųjų medžiagų (toliau vadinama – pavojinga medžiaga) kiekiai prilygsta I lygiui ar jį viršija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, *Žin.*, 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

7. Pranešime turi būti pateikti šie duomenys:

7.1. veiklos vykdytojo vardas, pavardė arba pavadinimas, juridinio asmens kodas, buveinė;

7.2. pavojingo objekto tikslus adresas ir pavadinimas, jeigu jis yra;

7.3. asmens, kuris vadovauja pavojingam objektui, jeigu tai ne tas pats asmuo, nurodytas šių nuostatų 7.1 punkte, vardas, pavardė ir pareigos;

7.4. pavojingame objekte naudojamų pavojingų medžiagų pavadinimai ir informacija apie pagrindines tų medžiagų savybes, jų cheminę sudėtį (jeigu ją įmanoma nurodyti);

7.5. pavojingų medžiagų kiekiai ir jų fizinis būvis, taip pat talpyklų, kuriose tos medžiagos laikomos, duomenys (talpyklos pavadinimas ir tipas, kita turima ir teiktina informacija);

7.6. pavojingo objekto įrenginiuose numatomos ar vykdomos veiklos procesų aprašymas;

7.7. pavojingo objekto aplinka, elementai, galintys sukelti avariją arba pasunkinti jos padarinius;

7.8. pavojingo objekto teritorijos planas ir pavojingo objekto aplinkos teritorijų žemėlapis.

8. Modernizavus ar modifikavus pavojingą objektą ar jo įrenginius, pradėjus naudoti jame naujas pavojingas medžiagas, jį uždarius ar įvykus jame kitiems pokyčiams (pasikeitus pranešime pateiktai informacijai, gamybos procese naudojamoms pavojingoms medžiagoms ir jų kiekiams, pakitus pavojingų medžiagų fiziniams būviams ar pasikeitus gamybos procesui, kai dėl to gali padidėti avarijų tikimybė ar padaugėti jų sukeltų padarinių), veiklos vykdytojas nedelsdamas pateikia naują pranešimą savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriui ir kompetentingai institucijai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, *Žin.*, 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

9. Jeigu veikiančio pavojingo objekto, kuriam taikomi šių nuostatų reikalavimai, veiklos vykdytojas jau yra pateikęs duomenis apie pavojingą objektą vadovaudamasis Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. lapkričio 8 d. nutarimu Nr. 1386 (*Žin.*, 2000, Nr. [98-3117](#); 2006, Nr. [97-3783](#)), kompetentingai institucijai reikia pateikti tik trūkstamus šių nuostatų 7 punkte nurodytus duomenis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, *Žin.*, 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

III. PAVOJINGO OBJEKTO AVARIJŲ PREVENCIJOS PLANAS

10. Pavojingų objektų, kuriuose esamų pavojingų medžiagų kiekiai prilygsta I lygiui ar jį viršija, veiklos vykdytojai, atsižvelgdami į šių nuostatų 2 priedo reikalavimus, parengia pavojingo objekto avarijų prevencijos planą (toliau vadinama – avarijų prevencijos planas) ir užtikrina, kad šis planas būtų tinkamai vykdomas. Avarijų prevencijos planas pateikiamas kompetentingai institucijai, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms, savivaldybės, kurioje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriui jiems pareikalavus. Šiame punkte nurodyti reikalavimai netaikomi pavojingiems objektams, kuriuose esamų pavojingų medžiagų kiekiai prilygsta II lygiui ar jį viršija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, *Žin.*, 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

11. Objektams, kurie vėliau patenka į šių nuostatų reguliavimo sritį, avarijų prevencijos planas parengiamas nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo tos dienos, kurią pavojingame objekte pavojingų medžiagų kiekiai prilygsta I lygiui ar jį viršija.

12. Pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus, pradėjus naudoti naujas pavojingas medžiagas, padidėjus pavojingos medžiagos kiekiams, žymiai pakitus jų fiziniams

būviams ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems avarių riziką, veiklos vykdytojas peržiūri ir prireikus pakeičia avarių prevencijos planą.

IV. PAVOJINGO OBJEKTO SAUGOS ATASKAITA

13. Veiklos vykdytojas pagal šių nuostatų 1 ir 2 prieduose nurodytus reikalavimus parengia pavojingo objekto saugos ataskaitą (toliau vadinama – saugos ataskaita) ir pateikia po vieną jos egzempliorių kompetentingai institucijai, Aplinkos apsaugos agentūrai, Valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau vadinama – Valstybinė darbo inspekcija) ir Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos (toliau vadinama – Valstybinė energetikos inspekcija). Kartu su saugos ataskaita pateikiamas konfidencialių ataskaitos dalių sąrašas, o kompetentingai institucijai – ir skaitmeninė saugos ataskaitos versija. Saugos ataskaitoje pateikiama informacija apie tai, kad:

13.1. avarių prevencijos planas ir jam įgyvendinti skirta saugos valdymo sistema veikia;

13.2. nustatyti galimi avarių pavojai ir imtasi būtinų priemonių avarijoms išvengti ir jų padariniams žmogui ir aplinkai riboti;

13.3. saugos ir patikimumo principo tinkamai laikomasi ir projektuojant, statant, naudojant, prižiūrint įrenginius, sandėlius, jų įrangą ir su jų veikla susijusią infrastruktūrą ten, kur galimas avarių pavojus, kad imtasi pakankamų priemonių statinių mechaniniam atsparumui ir pastovumui užtikrinti;

13.4. parengtas pavojingo objekto vidaus avarinis planas (toliau vadinama – vidaus avarinis planas) ir pateikta informacija, kurios reikia pavojingo objekto išoriniam avariniam planui (toliau vadinama – išorės avarinis planas) parengti ir kitų objektų statybai aplink esamą pavojingą objektą planuoti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

14. Rengdamas saugos ataskaitą, kaip sudėtinės jos dalis veiklos vykdytojas gali panaudoti pagal kitus teisės aktus jau parengtas analizes ir dokumentus.

15. Saugos ataskaitą veiklos vykdytojas privalo pateikti kompetentingai institucijai, Aplinkos apsaugos agentūrai, Valstybinei darbo inspekcijai ir Valstybinei energetikos inspekcijai laikydamasis šių terminų:

15.1. naujų pavojingų objektų – ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius iki statybų ar ūkinės veiklos pradžios;

15.2. veikiančio pavojingo objekto ar objekto, kuris vėliau patenka į šių nuostatų reguliavimo sritį, – nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per vienerius metus nuo tos dienos, kurią pavojingame objekte pavojingų medžiagų kiekiai prilygsta II lygiui ar jį viršija;

15.3. reguliarių saugos ataskaitų peržiūrų atvejais – nedelsiant.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

16. Aplinkos apsaugos agentūra, Valstybinė darbo inspekcija ir Valstybinė energetikos inspekcija ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo saugos ataskaitos gavimo privalo pateikti kompetentingai institucijai savo išvadas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

17. Kompetentinga institucija, gavusi valstybės priežiūros ir kontrolės institucijų išvadas, ne vėliau kaip per 3 mėnesius:

17.1. praneša raštu veiklos vykdytojui apibendrintas išvadas, o prireikus nurodo terminą, per kurį veiklos vykdytojas privalo saugos ataskaitą pataisyti, ar paprašo papildomos informacijos;

17.2. laikydamasi X skyriuje nustatytos tvarkos, imasi priemonių, draudžiančių pradėti ar toliau naudoti pavojingą objektą, jeigu išvadose nurodoma, kad to reikia.

18. Saugos ataskaita peržiūrima ir atnaujinama:

18.1. ne rečiau kaip kas penkeri metai;

18.2. veiklos vykdytojo iniciatyva arba kompetentingos institucijos reikalavimu, paaiškęs naujoms aplinkybėms ar gavus naują saugos srities techninę informaciją (pavyzdžiui, avarijų arba ekstremalių situacijų ar įvykių analizės duomenis ir naują informaciją apie pavojaus vertinimą).

19. Rengdamasis pertvarkyti ar modernizuoti įrenginius, technologinius procesus, pradėti naudoti naujas pavojingas medžiagas, didinti pavojingos medžiagos kiekius, žymiai keisti jų fizinius būvius ar daryti kitus pakeitimus, didinančius avarijų riziką, veiklos vykdytojas peržiūri, pakeičia ir pateikia kompetentingai institucijai pakeistas saugos ataskaitos dalis prieš darydamas tokius pakeitimus.

20. Jeigu kompetentinga institucija nustato, kad pavojingame objekte esamų pavojingų medžiagų būklė negali sukelti avarijos ir atitinka bent vieną iš šių nuostatų 21.1–21.4 punktuose pateiktų kriterijų, saugos ataskaitoje reikalaujamą informaciją leidžiama pateikti tik tais požiūriais, kurie svarbūs avarijų prevencijai ir padeda riboti jų padarinius žmonėms ir aplinkai. Pavojingų objektų, kuriems leista rengti ne visos apimties saugos ataskaitą, sąrašą, nurodydama priskyrimo jiems priežastis, kompetentinga institucija pateikia Europos Komisijai.

21. Laikoma, kad pavojingame objekte esamų pavojingų medžiagų būklė negali sukelti avarijos, kai:

21.1. pavojinga medžiaga yra kieto būvio ir esant tiek normalioms, tiek kitokioms sąlygoms niekaip negalėtų patekti į aplinką ar išskirti energiją, taip sudarydama sąlygas įvykti avarijai;

21.2. pavojingos medžiagos supakuotos ar sudėtos tokiu būdu ar tokiais kiekiais, kad maksimalus jų kiekis ir bet kuriomis sąlygomis galimas išsiliejimas nesukeltų avarijos pavojaus;

21.3. pavojingos medžiagos laikomos tokiais kiekiais ir tokiais atstumais nuo kitų pavojingų medžiagų (įrenginių, objektų ir panašiai), kad nei pačios negalėtų sukelti avarijos, nei būti avarijos, kurią gali sukelti ar kurioje gali dalyvauti kitos medžiagos, šaltinių;

21.4. pavojingos medžiagos, kurios, nors ir laikomos pavojingomis medžiagomis pagal Direktyvos I priedo 2 dalies klasifikavimą, negalėtų sukelti avarijos pavojaus ir dėl to joms toks klasifikavimas netinka.

V. PAVOJINGO OBJEKTO AVARINIAI PLANAI

22. Pavojingo objekto veiklos vykdytojas, tardamasis su dirbančiu personalu, įskaitant ilgalaikius rangovų darbuotojus, parengia ir suderinęs su numatomomis pasitelkti galimoms avarijoms ir jų padariniams likviduoti pavojingame objekte ir (ar) už jo ribų specialiosiomis tarnybomis (toliau vadinama – numatomos pasitelkti specialiosios tarnybos), valstybės priežiūros ir kontrolės institucijomis, savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriumi patvirtina pavojingo objekto vidaus avarinį planą, kuriame numatoma, kokių priemonių reikia imtis įvykus avarijai pavojingo objekto viduje. Patvirtinto plano išrašai pateikiami jį derinusioms institucijoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

23. Pavojingo objekto veiklos vykdytojas pateikia savivaldybės, kurioje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriui, o jeigu pavojingo objekto avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) administracijos (-ų) direktoriui (-iams) vidaus avarinį planą ir kitą informaciją, kurios reikia išorės avariniam planui parengti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

24. Vidaus avariniai planai patvirtinami, informacija, būtina išorės avariniams planams parengti, pateikiama savivaldybės, kurioje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriui, o jeigu pavojingo objekto avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) administracijos (-ų) direktoriui (-iams), laikantis šių terminų:

24.1. naujų pavojingų objektų – ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius iki ūkinės veiklos pradžios;

24.2. veikiančio pavojingo objekto ar objekto, kuris vėliau patenka į šių nuostatų reguliavimo sritį, – nedelsiant, bet ne vėliau kaip per vienerius metus nuo tos dienos, kurią pavojingame objekte pavojingų medžiagų kiekiai prilygsta II lygiui ar jį viršija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

25. Savivaldybės, kurioje yra pavojingas objektas, administracijos direktorius, o jeigu pavojingo objekto avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) administracijos (-ų) direktorius (-iai) savo nustatyta tvarka praneša spaudoje apie išorės avarinio plano projekto viešą svarstymą ir aptarę jį su visuomene ir suderinę su numatomomis pasitelkti specialiosiomis tarnybomis, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijomis nedelsdami, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo informacijos, būtinos išorės avariniams planams parengti, gavimo jį patvirtina ir numato priemones, kurių reikia imtis įvykus avarijai už pavojingo objekto ribų. Patvirtinto plano išrašai pateikiami jį derinusioms institucijoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

26. Rengiamuose vidaus ir išorės avariniuose planuose turi būti numatytos priemonės, kuriomis siekiama:

26.1. apriboti ir kontroliuoti avarijas, sumažinti jų padarinius ir žalą žmonėms, aplinkai ir turtui;

26.2. apsaugoti žmones ir aplinką nuo avarijų padarinių;

26.3. pateikti visuomenei, numatomoms pasitelkti specialiosioms tarnyboms ir valstybės ir savivaldybės institucijoms būtiną informaciją;

26.4. užtikrinti, kad po avarijos būtų išvalyta aplinka ir atkurta jos būklė.

27. Vidaus ir išorės avariniuose planuose turi būti pateikta šių nuostatų 3 priede nurodyta informacija.

28. Atsižvelgdamas į saugos ataskaitoje pateiktą ir kitą informaciją, savivaldybės, kurioje yra pavojingas objektas, administracijos direktorius, o jeigu pavojingo objekto avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) administracijos (-ų) direktorius (-iai) gali nuspręsti, nurodę tokio sprendimo priežastis, nerengti išorės avarinio plano. Toks sprendimas privalo būti suderintas su kompetentinga institucija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

29. Vidaus ir išorės avariniai planai, atsižvelgiant į atitinkamame pavojingame objekte ar atitinkamose pavojingo objekto avarinėse tarnybose įvykusius pokyčius, naujas technikos žinias ir naują informaciją, kaip reaguoti į dideles avarijas, reguliariai peržiūrimi, išbandomi ir prireikus atnaujinami ne rečiau kaip kas treji metai. Savivaldybės, kurioje yra pavojingas objektas, administracijos direktorius, o jeigu pavojingo objekto avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) administracijos (-ų) direktorius (-iai) savo nustatyta tvarka išorės avarinius planus atnaujinama tardamiesi su visuomene ir pranešdami apie šio plano atnaujinimo viešą svarstymą spaudoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

30. Vidaus ir išorės avariniai planai pradedami vykdyti nedelsiant, vos tik įvyksta avarija arba įvykis, galintis ją sukelti.

VI. GRANDININĖS REAKCIJOS EFEKTAS

31. Atsižvelgdama į veiklos vykdytojų pateiktus pranešimus ir saugos ataskaitas, kompetentinga institucija kartu su valstybės priežiūros ir kontrolės institucijomis nustato pavojingus

objektus ar jų grupes, kuriuose avarijos neigiamų padarinių tikimybė ir mastas gali padidėti dėl grandininės reakcijos efekto, kurį sukelia netoli vienas kito esantys pavojingi objektai, jų įrenginiai ir (arba) pavojingos medžiagos.

32. Šių pavojingų objektų veiklos vykdytojai privalo:

32.1. keisti informaciją, siekdami užtikrinti, kad avarijų prevencijos planuose, saugos valdymo sistemose, saugos ataskaitose, vidaus ir išorės avariniuose planuose būtų atsižvelgta į galimų avarijų pobūdį ir grandininės reakcijos galimybę;

32.2. bendradarbiauti teikdami informaciją visuomenei, savivaldybės, kurioje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriui, o jeigu pavojingo objekto avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) administracijos (-ų) direktoriui (-iams), kurie rengia išorės avarinius planus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

VII. TERITORIJŲ PLANAVIMAS

33. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, fiziniai ir juridiniai asmenys, filialai, rengdami teritorijų planavimo dokumentus, o derinančios institucijos, juos tikrindamos, derindamos ir priimdamos dėl jų sprendimus, atsižvelgia į būtinybę išlaikyti tinkamus atstumus tarp pavojingų objektų, kuriems taikomi šie nuostatai, taip pat nuo šių objektų iki gyvenamųjų rajonų, pastatų ir visuomenės naudojamų vietų, pagrindinių transporto maršrutų, poilsio zonų ir ypač saugomų gamtos plotų, o esamų pavojingų objektų atveju – į būtinybę imtis papildomų techninių priemonių, kad nedidėtų žmonėms ir aplinkai keliama rizika ir galimos avarijos pasekmės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

34. Rengdamos teritorijų planavimo dokumentus, derinančios institucijos kontroliuoja, kad:

34.1. naujas pavojingas objektas būtų statomas ar esamame pavojingame objekte pertvarkymai atliekami užtikrinant, kad pavojingas objektas nekels pavojaus kitiems pavojingiems objektams, gyvenamiesiems rajonams, intensyvaus eismo keliams, rekreacinėms zonoms ir kitoms visuomenės naudojamoms ar dažnai lankomoms vietoms;

34.2. naujos statybos (susisiekimo kelių, visuomenės dažnai lankomų vietų, gyvenamųjų rajonų ir kitos netoli pavojingų objektų) vyktų atsižvelgiant į būtinybę užtikrinti apsaugą nuo galimų avarijų.

35. Atsakingos institucijos, priimdamos sprendimus, susijusius su šia sritimi, konsultuojasi su kompetentinga institucija, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijomis bendrais techniniais klausimais, siekdamos šių nuostatų 1 punkte nurodyto tikslo.

36. Parenkant vietą pavojingam objektui statyti, būtina numatyti galimybes skubiai evakuoti darbuotojus, kitus asmenis iš pavojingo objekto ir gyvenamųjų rajonų, esančių šalia numatomo statyti pavojingo objekto, taip pat atsižvelgti į vietos gamtą, reljefą, vyraujančius vėjus.

VIII. INFORMACIJA APIE SAUGOS PRIEMONES

37. Pavojingų objektų veiklos vykdytojai ir savivaldybės, kurioje yra pavojingas objektas, administracijos direktorius, o jeigu pavojingo objekto avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) administracijos (-ų) direktorius (-iai) reguliariai teikia gyventojams ir visuomeninės paskirties objektams (pavyzdžiui, mokykloms ir ligoninėms), patenkantiems į galimo pavojaus zoną, informaciją apie apsaugos priemones ir kaip elgtis įvykus avarijai. Ši informacija turi būti visą laiką prieinama visuomenei.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

38. Informacija visuomenei kartojama ne rečiau kaip kas penkeri metai. Jeigu atliekami kokie nors šių nuostatų 12 ir 19 punktuose minimi pakeitimai, informacija peržiūrima, prireikus atnaujinama ir pateikiama ne rečiau kaip kas treji metai.

39. Reikalavimai informacijai, kuri turi būti pateikta visuomenei, nurodyti šių nuostatų 4 priede.

40. Esant tikimybei, kad pavojingame objekte, kuriame pavojingų medžiagų kiekis prilygsta II lygiui ar jį viršija, įvykus avarijai jos neigiami padariniai galėtų išplisti į gretimas valstybes, kompetentinga institucija privalo pateikti toms valstybėms, kurioms gresia pavojus, reikiamą informaciją, kad jos galėtų imtis reikiamų priemonių. Šių nuostatų 28 punkte nurodytu atveju kompetentinga institucija apie tai informuoja ir gretimą valstybę.

41. Veiklos vykdytojas užtikrina, kad visuomenė galėtų susipažinti su saugos ataskaita ir pavojingų medžiagų, esančių pavojingame objekte, sąrašu.

42. Jeigu saugos ataskaitoje ar pavojingų medžiagų, esančių pavojingame objekte, sąraše, yra duomenų, kurie atitinka šių nuostatų 85 punkte nurodytus reikalavimus, veiklos vykdytojas, suderinęs su kompetentinga institucija, tam tikrų šių dokumentų dalių visuomenei gali neskelbti. Kompetentinga institucija skaitmeninę saugos ataskaitos, dėl kurios pateiktos teigiamos kompetentingos institucijos išvados, versiją, be veiklos vykdytojo nurodytų konfidencialių šio dokumento dalių, ir veiklos vykdytojų teikiamą informaciją visuomenei skelbia savo oficialiame tinklalapyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

43. Planuojant naujų pavojingų objektų statybą, pertvarkant esamus pavojingus objektus ar vykdant aplink juos statybas, būtina užtikrinti visuomenės teisę pateikti nuomonę ir pasiūlymus teisės aktų nustatyta tvarka.

IX. INFORMACIJOS TEIKIMAS ĮVYKUS AVARIJAI

44. Įvykus avarijai pavojingame objekte, veiklos vykdytojas nedelsdamas praneša apie susidariusią situaciją pavojingo objekto darbuotojams, numatomoms pasitelkti specialiosioms tarnyboms, aplinkiniams gyventojams, kompetentingai institucijai, valstybės ir savivaldybės institucijoms.

45. Įvykus avarijai, veiklos vykdytojas kompetentingai institucijai ir numatomoms pasitelkti specialiosioms tarnyboms nedelsdamas faksu ar telefonu pateikia apie avariją šią informaciją:

45.1. avarinės situacijos arba avarijos vieta, laikas;

45.2. avarijos aplinkybės;

45.3. susijusios su avarija pavojingos medžiagos ir jų kiekiai;

45.4. potencialus avarijos mastas;

45.5. turimi avarijos padarinių gyventojams ir aplinkai vertinimo duomenys;

45.6. prognozuojama avarijos plitimo teritorija ir galimų pakenkimų pobūdis pačiame pavojingame objekte ir už jo ribų;

45.7. priemonės, kurių imtasi, ir pasitelktos pavojingo objekto avarinės ir specialiosios tarnybos;

45.8. numatomi veiksmai, kurie sušvelnintų vidutinius ir ilgalaikius avarijos padarinius ir neleistų avarijai pasikartoti.

46. Pateiktą informaciją veiklos vykdytojas atnaujiną, jeigu nustatoma papildomų faktų, kurie keičia ankstesnę informaciją ar padarytas išvadas, ir nedelsdamas faksu ar telefonu praneša kompetentingai institucijai ir numatomoms pasitelkti specialiosioms tarnyboms.

47. Kompetentinga institucija įvykus avarijai privalo:

47.1. užtikrinti, kad būtų imamasi būtinų skubių, vidutinės trukmės ir ilgalaikių priemonių;

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

47.2. tikrinti, tirti ar kitokiu būdu rinkti informaciją, būtiną avarijos techniniams, organizaciniais ir valdymo klausimams išnagrinėti;

47.3. užtikrinti, kad veiklos vykdytojas imtųsi būtinų avarijos padarinių likvidavimo priemonių;

47.4. parengti rekomendacijas, kokias prevencijos priemones reikėtų taikyti ateityje.

48. Įvykus avarijai, kurios mastas ar padariniai atitinka kriterijus, nurodytus šių nuostatų 5 priede, kompetentinga institucija pateikia Europos Komisijai informaciją, kurioje nurodomi šie duomenys:

48.1. valstybės narės pavadinimas, kompetentingos institucijos pavadinimas ir buveinė;

48.2. avarijos data, laikas, vieta, pavojingo objekto, kuriame įvyko avarija, visas pavadinimas, buveinė ir veiklos vykdytojo visas pavadinimas;

48.3. avarijos aplinkybių trumpas aprašas, pavojingos medžiagos ir tiesioginis poveikis gyventojams, turtui ir aplinkai;

48.4. taikytų avarijos likvidavimo priemonių ir nedelsiant taikytinų prevencijos priemonių trumpas aprašas.

49. Surinkusi reikiamą informaciją, kompetentinga institucija nedelsdama informuoja Europos Komisiją apie avarijos, įvykusios pavojingame objekte, tyrimo komisijos išvadas ir rekomendacijas, kaip ateityje išvengti panašių avarių. Kompetentinga institucija gali vėluoti pateikti šią informaciją tik tiek, kiek to reikia prasidėjusioms teisinėms procedūroms baigti, jeigu toks informacijos pateikimas galėtų turėti joms įtakos.

50. Europos Komisijai taip pat pranešami įmonių, įstaigų, institucijų ar organizacijų, galinčių turėti informacijos apie avarijas ir konsultuoti Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingas institucijas, dalyvaujančias likviduojant ir tiriant tokias avarijas, pavadinimai ir buveinės.

X. PAVOJINGO OBJEKTO TIKRINIMAS IR DRAUDIMAS NAUDOTI

51. Ar pavojingi objektai saugiai naudojami, tikrina kompetentinga institucija, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos ir savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktorius pagal kompetentingos institucijos iš anksto parengtus ir su valstybės priežiūros ir kontrolės institucijomis ir savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriumi suderintus tikrinimo grafikus ir tikrinimų programą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

52. Pavojingi objektai, kuriuose esamų pavojingų medžiagų kiekiai prilygsta I lygiui ar jį viršija, turi būti tikrinami ne rečiau kaip kas 3 metai.

53. Pavojingi objektai, kuriuose esamų pavojingų medžiagų kiekiai prilygsta II lygiui ar jį viršija, turi būti tikrinami ne rečiau kaip kas 12 mėnesių.

54. Pavojingus objektus tikrina kompetentingos ir valstybės priežiūros ir kontrolės institucijų atstovai ir savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriaus paskirti savivaldybės administracijos darbuotojai, siekdami nustatyti, ar:

54.1. veiklos vykdytojas vykdo reikiamą pavojingo objekto priežiūrą, tiksliai įvertino jo keliamą pavojų darbuotojams, šalia gyvenantiems žmonėms, aplinkai ir gali argumentuotai patvirtinti, kad ėmėsi tinkamų priemonių avarijoms išvengti;

54.2. veiklos vykdytojas yra numatęs tinkamas priemones avarių padariniams pavojingo objekto teritorijoje ir už jo ribų apriboti ir yra parengtas vidaus avarinis planas;

54.3. pateiktoje saugos ataskaitoje ar kitoje ataskaitoje esantys duomenys ir informacija atitinka pavojingame objekte esančias sąlygas;

54.4. visuomenei suteikta šių nuostatų VIII skyriuje nurodyta informacija;

54.5. per pratybas išbandomas priemonių, užkertančių kelią avarijai pavojingame objekte įvykti ir plisti, ir priemonių, nustatytų vidaus avariniame plane, veiksmingumas;

54.6. po pratybų tikslinamos prevencijos priemonės ir vidaus avariniai planai, atnaujinama informacija, skirta išorės avariniams planams parengti;

54.7. avarinio perspėjimo ir apsaugos priemonės ir sistemos geros būklės, darbuotojai ir pavojingo objekto avarinės tarnybos pasirengę veikti įvykus avarijai;

54.8. tarnybos ir darbuotojai aprūpinti techninėmis avarių likvidavimo ir asmeninės apsaugos priemonėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

55. Per patikrinimą kompetentinga institucija, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos ir savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriaus paskirti savivaldybės administracijos darbuotojai pagal kompetenciją turi teisę:

55.1. teikti veiklos vykdytojui privalomus vykdyti nurodymus ir rekomendacijas, kaip šalinti avarinių situacijų grėsmę ir kokių papildomų priemonių imtis kilus šiai grėsmei;

55.2. reikalauti iš veiklos vykdytojo pateikti papildomą informaciją, kad būtų galima tiksliai įvertinti avarijos tikimybę ir nustatyti galimus jos padarinius;

55.3. nustatyti laiką, per kurį pavojingo objekto vadovybė privalo pasirengti pakartotinam patikrinimui;

55.4. reikalauti, kad pavojingame objekte būtų sustabdyti darbai, jeigu jie kelia grėsmę žmonėms ir aplinkai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

56. Po kiekvieno pavojingo objekto patikrinimo valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos ir savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriaus paskirti savivaldybės administracijos darbuotojai parengia pagal kompetenciją pavojingo objekto tikrinimo ataskaitas, kurių pagrindu kompetentinga institucija ar jos įgaliotos jai pavaldžios įstaigos parengia bendrą pavojingo objekto tikrinimo ataskaitą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

57. Kompetentingai institucijai, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms ir (ar) savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriaus paskirtiems savivaldybės administracijos darbuotojams nustačius šių nuostatų 58 punkte nurodytus pažeidimus, kompetentinga institucija sudaro iš valstybės priežiūros ir kontrolės institucijų ir savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriaus paskirtų savivaldybės administracijos darbuotojų specialistų komisiją (toliau vadinama – specialistų komisija) ir vadovauja jos veiklai. Specialistų komisijos veiklai organizuoti *mutatis mutandis* taikomi šių nuostatų 67–75 punktų reikalavimai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

58. Specialistų komisija uždraudžia naudoti pavojingą objektą ar pavienes patalpas, įrenginius, įrangą, technologines linijas, vykdyti statinio statybos, rekonstravimo, remonto darbus (toliau vadinama – uždrausti naudoti pavojingą objektą) arba įspėja veiklos vykdytoją dėl nepatenkinamos pavojingo objekto saugos būklės ir nustato laiką pavojingo objekto saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimams pašalinti, sprendimą įformindama specialistų komisijos protokolu, kurį pasirašo visi priimant sprendimą dalyvavę specialistų komisijos nariai, jeigu:

58.1. veiklos vykdytojas per nurodytąjį laiką nėra pateikęs pranešimo, saugos ataskaitos ar kitos informacijos pagal šių nuostatų reikalavimus;

58.2. veiklos vykdytojui ar jo įgaliotam asmeniui pateikti pavojingą objektą tikrinančių institucijų nurodymai užtikrinti pavojingo objekto saugumą nevykdomi, taip pat nevykdomas po patikrinimo sudarytas tolesnių veiksmų planas ir saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimai pavojingame objekte nepašalinami per nustatytus terminus;

58.3. kompetentinga institucija nustato, kad veiklos vykdytojo taikomos avarių prevencijos ar galimų avarių švelninimo ir likvidavimo priemonės turi itin didelių trūkumų, t. y. jeigu yra

pavojingo objekto saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų, dėl kurių gali kilti gaisrų, įvykti sprogimų, taip pat neužtikrinama pavojingame objekte, kuriame nustatyta pažeidimų, ir aplink jį esančių žmonių ir aplinkos sauga.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

59. Šių nuostatų 58.1 ir 58.2 punktuose nurodytais atvejais specialistų komisija įspėja pavojingo objekto veiklos vykdytoją dėl nepatenkinamos pavojingo objekto saugos būklės ir nustato ne ilgesnį kaip 90 kalendorinių dienų pažeidimų pašalinimo terminą. Šį terminą, esant motyvuotam veiklos vykdytojo ar jo įgalioto asmens prašymui, jeigu dalis pažeidimų pašalinta ir toliau vykdomi jų šalinimo darbai, specialistų komisija gali pratęsti ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

60. Jeigu pasibaigus įspėjime dėl nepatenkinamos pavojingo objekto saugos būklės nustatytam laikui pavojingo objekto saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimams pašalinti, pažeidimai nepašalinami, specialistų komisija priima sprendimą uždrausti naudoti pavojingą objektą. Sprendimas uždrausti naudoti pavojingą objektą įvykdomas per 5 kalendorines dienas nuo jo pasirašymo.

61. Šių nuostatų 58.3 punkte nurodytu atveju sprendimas uždrausti naudoti pavojingą objektą priimamas ir vykdomas iškart, nenustatčius pažeidimų pašalinimo termino.

62. Naudoti pavojingą objektą, pavienes jo patalpas, toliau statyti pavojingą objektą, vykdyti jo rekonstravimo, remonto darbus, gaminti įrenginius, naudoti technologines linijas specialistų komisija leidžia tik tada, kai pašalinami esminiai pavojingo objekto saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimai.

63. Veiklos vykdytojas turi teisę įstatymų nustatyta tvarka apskusti šiuose nuostatuose nurodytą sprendimą uždrausti naudoti pavojingą objektą.

XI. AVARIJŲ TYRIMAS

64. Avarijos pavojingame objekte tyrimo tikslas – nustatyti avarijos aplinkybes ir priežastis (tarp jų projektavimo ir gamybos organizavimo klaidas, technologinių procesų ir normalaus darbo režimo pažeidimus ar sutrikimus, įrangos ir mechanizmų gedimus, išorinių aplinkybių, darbuotojų ir trečiųjų asmenų veiksmų poveikį) ir jos tiesioginį poveikį žmonėms ir aplinkai, taikytas avarijos likvidavimo priemonės ir rekomenduoti veiklos vykdytojui prevencijos priemonės, kad avarija nepasikartotų.

65. Kompetentingos institucijos vadovas, gavęs veiklos vykdytojo ar kitų asmenų pranešimą apie pavojingame objekte įvykusią avariją, kurios padariniai ir žala atitinka bent vieną šių nuostatų 5 priede nurodytų kriterijų, nedelsdamas sudaro iš kompetentingos institucijos ir pagal avarijos pobūdį atitinkamų valstybės priežiūros ir kontrolės institucijų ir savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriaus paskirtų atstovų komisiją ir iš jos narių skiria komisijos pirmininką, pirmininko pavaduotoją ir sekretorių. Komisijos veikloje patariamąjį balsą teisė gali dalyvauti kitų suinteresuotų institucijų atstovai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

66. Įvykus avarijai, veiklos vykdytojas arba jo įgaliotas asmuo:

66.1. organizuoja ir kontroliuoja nustatytą vidaus avariniame plane, kitų skubių ir būtinų priemonių vykdymą pavojingo objekto viduje, o prireikus – už jo ribų;

66.2. pateikia komisijai visą informaciją ir dokumentus, kurių reikia avarijai ištirti;

66.3. imasi priemonių, kad iki atvyks komisija, būtų išsaugota po avarijos susidariusi situacija (jeigu ji nekelia pavojaus darbuotojų gyvybei ir sveikatai): pažymėtos pavojingos zonos ribos,

užkirstas kelias žmonėms patekti į šią zoną;

66.4. padeda komisijai organizuoti darbą.

67. Komisija atskaitinga kompetentingos institucijos vadovui. Komisijai vadovauja pirmininkas, kuris atsako už komisijos darbą.

68. Komisijos pirmininkas nustato komisijos posėdžių datą, laiką ir vietą ir apie tai informuoja komisijos narius. Komisijos posėdžiams pirmininkauja komisijos pirmininkas, o jo nesant – komisijos pirmininko pavaduotojas.

69. Kiekvienas komisijos narys prireikus turi iniciatyvos teisę sušaukti komisijos posėdį. Sprendimą dėl posėdžio sušaukimo priima komisijos pirmininkas.

70. Komisijos posėdis teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai komisijos narių. Komisijos narys, dėl svarbių priežasčių negalintis dalyvauti komisijos posėdyje, nedelsdamas apie tai praneša komisijos pirmininkui.

71. Komisijos posėdžiuose svarstomu klausimu pareiškia nuomonę arba pristato parengtą pranešimą komisijos pirmininkas ar jo paskirtas komisijos narys. Vėliau savo nuomonę pareiškia ir kiti komisijos nariai. Kilus neaiškumų dėl pateiktų dokumentų, komisijos pirmininkas gali reikalauti iš komisijos narių ar susijusių su avarija ir jos tyrimu asmenų papildomos medžiagos.

72. Visi komisijos nariai turi lygias balso teises. Balsuojama atvirai. Jeigu koku nors klausimu nuomonės nesutampa, komisijos narys gali pareikšti savo nuomonę raštu. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas komisijos pirmininko balsas. Priimti sprendimai yra teisėti, kai jiems pritaria daugiau kaip pusė visų posėdyje dalyvaujančių komisijos narių.

73. Posėdžius protokoluoja, dokumentus rengia ir svarstyti teikia komisijos sekretorius.

74. Posėdžių protokolą pasirašo komisijos pirmininkas (jo nesant – komisijos pirmininko pavaduotojas) ir komisijos sekretorius.

75. Komisijos posėdžio protokolo kopija ne vėliau kaip per 2 savaites nuo protokolo pasirašymo paštu ar elektronine forma išsiunčiama komisijos nariams ir posėdžio protokole paminėtiems veiklos vykdytojams.

76. Komisija privalo pradėti avarijos tyrimą nedelsdama, kai tik sudaroma, ir baigti avarijų, kurių padariniai neišplito už pavoingo objekto ribų, tyrimą per 15 darbo dienų, o kitų avarijų – per 30 darbo dienų nuo komisijos sudarymo. Prireikus šį terminą ne daugiau kaip 6 mėnesiams gali pratęsti kompetentinga institucija.

77. Tirdama avariją, komisija:

77.1. jeigu tai nekelia pavojaus, apžiūri avarijos vietą, nustato jos poveikio ribas, fiksuoja situaciją (aprašo ją, daro eskizus, nuotraukas ir vaizdo įrašus), patikslina avarijos mastą;

77.2. apklausia asmenis, turinčius informacijos apie įvykusią avariją, ir gauna jų raštiškus paaiškinimus;

77.3. nustato pavoingo objekto darbuotojus, faktiškai vadovavusius gamybai ir atsakingus už technologinių reglamentų laikymąsi, įrangos būklę ir darbuotojų saugą ir sveikatą, taip pat asmenis, kurių veiksmai turėjo įtakos avarijai;

77.4. išnagrinėja pavoingo objekto techninę, technologinę dokumentaciją ir nustato, ar ji atitinka jai keliamus reikalavimus, įvertina veiklos vykdytojo įdiegtą saugos valdymo sistemą ir nustato, ar pavoingo objekto veiklos vykdytojas ėmėsi prevencijos ir kitų priemonių, skirtų avarinei situacijai pavoingame objekte išvengti;

77.5. kviečia ekspertus, nusprendžia, kokius laboratorinius tyrimus reikia atlikti, organizuoja bandinių ėmimą ir laboratorinį tyrimą;

77.6. išanalizuoja meteorologines sąlygas avarijos metu ir nustato gamtinių veiksnių (gruntinio vandens, nuošliaužų, karstinių, kitų gamtos reiškinių) galimą poveikį avarijai;

77.7. įvertina avarijos materialinius nuostolius, tiesioginį avarijos poveikį pavoingo objekto darbuotojų ir aplinkinių gyventojų sveikatai, turtui ir aplinkai;

77.8. reikalauja, kad veiklos vykdytojas imtųsi būtinų ir skubių priemonių pavoingo objekto saugai užtikrinti;

77.9. išnagrinėja avarijos likvidavimo eigą, imasi kitų priemonių avarijos tyrimui atlikti;

77.10. teikia rekomendacijas, kaip išvengti kitų avarijų.

78. Komisija, išnagrinėjusi avarijos tyrimo medžiagą, ekspertų išvadas, laboratorinių tyrimų rezultatus, parengia avarijos tyrimo pavojingame objekte išvadas.

79. Avarijos tyrimo pavojingame objekte išvadose turi būti pateikta:

79.1. komisijos sudėtis;

79.2. duomenys apie pavojingo objekto projektavimą, statybą, rekonstravimą ir naudojimą;

79.3. pavojingame objekte naudojamų pavojingų medžiagų pobūdis ir kiekiai;

79.4. avarijos eiga, mastas ir padariniai;

79.5. specialistų išvados apie padarytą žalą žmonėms, aplinkai ir pavojingo objekto patirtus nuostolius;

79.6. avarijos aplinkybės ir priežastys (darbuotojų veiksmai, įrenginių gedimas, konstrukcijos trūkumai, gamtos reiškiniai ir kita), nurodyti teisės aktų ir kitų dokumentų pažeidimai;

79.7. rekomendacijos, kaip likviduoti avarijos padarinius ir ateityje išvengti panašių avarių.

80. Avarijos tyrimo pavojingame objekte išvados tvirtinamos komisijos posėdyje. Avarijos tyrimo pavojingame objekte išvadas pasirašo komisijos pirmininkas ir visi posėdyje dalyvaujantys komisijos nariai. Komisijos narys, nesutinkantis su daugumos nuomone, išvadas gali pasirašyti su pastaba.

81. Avarijos tyrimo pavojingame objekte išvados tvirtinamos dviem egzemplioriais. Komisijos pirmininkas pirmąjį pasirašyto avarijos tyrimo pavojingame objekte išvadų egzempliorių pateikia kompetentingai institucijai, antrąjį – pavojingo objekto veiklos vykdytojui. Valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms, savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriui, kitoms suinteresuotoms institucijoms, kurių atstovai dalyvavo komisijos veikloje, pateikiamos (išsiunčiamos) avarijos pavojingame objekte tyrimo išvadų kopijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

82. Avarių apskaita tvarkoma kompetentingos institucijos nustatyta tvarka. Avarių priežastis ir padarinius analizuoja kompetentinga institucija, atitinkamos valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos pagal kompetenciją ir savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktorius, siekdami numatyti papildomas avarių prevencijos priemones ir mažinti galimų avarių padarinių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

83. Visuomenės informavimu apie komisijos veiklą rūpinasi komisijos pirmininkas ar jo paskirtas komisijos narys.

XII. KONFIDENCIALUMAS

84. Kompetentinga institucija, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos ir savivaldybės, kurios teritorijoje yra pavojingas objektas, administracijos direktorius, gaunantys informaciją apie pavojingus objektus šių nuostatų pagrindu, teikia informaciją apie pavojingą objektą jos prašantiems asmenims, jeigu ši informacija nėra konfidenciali.

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

85. Konfidencialia laikoma informacija, susijusi su:

85.1. konfidencialia kompetentingos institucijos ir Europos Komisijos diskusijų informacija;

85.2. konfidencialia tarptautinių organizacijų ir nacionalinio saugumo institucijų, nurodytų Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo (Žin., 1997, Nr. [2-16](#); 2004, Nr. [39-1270](#)) 12 skyriuje, informacija;

85.3. visuomenės saugumu;

85.4. ikiteisminio tyrimo ar vykstančio teismo proceso procedūromis;

85.5. komercinėmis (gamybinėmis) paslaptimis ar intelektine nuosavybe;

85.6. asmens duomenimis ir (ar) asmens duomenų rinkmenomis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu (Žin., 1996, Nr. [63-1479](#); 2008, Nr. [22-804](#));

85.7. trečiosios šalies suteikta informacija, jeigu trečioji šalis to reikalauja;

85.8. *Neteko galios nuo 2010-05-23*

Punkto naikinimas:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin. 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

SAUGOS ATASKAITOJE PRIVALOMI NURODYTI DUOMENYS IR INFORMACIJA

Saugos ataskaitoje turi būti pateikti šie duomenys:

1. Informacija apie pavoingo objekto saugos valdymo sistemą ir organizacinę struktūrą, atitinkanti 2 priede nurodytus reikalavimus.
2. Pavoingo objekto aplinkos apibūdinimas:
 - 2.1. vietovės ir jos aplinkos aprašymas, įskaitant informaciją apie geografinę vietą, meteorologines, geologines, hidrografines ir, jeigu reikia, istorines sąlygas;
 - 2.2. įrenginiai, pavoingo objekto veikla, kuri gali kelti avarijos pavojų;
 - 2.3. zonų, kuriose gali įvykti avarija, aprašymas.
3. Įrenginių aprašymas:
 - 3.1. pavoingo objekto padalinių pagrindinės veiklos ir gamybos produktų, kurie svarbūs saugos, avarių rizikos ar aplinkybių, galinčių sukelti avariją, požiūriu, aprašymas (kartu pateikiamos siūlomos prevencijos priemonės);
 - 3.2. technologinių procesų, ypač jų kontrolės ir valdymo metodų, aprašymas;
 - 3.3. pavoingų medžiagų aprašymas:
 - 3.3.1. pavoingų medžiagų sąrašas, kuriame nurodoma:
 - 3.3.1.1. pavoingų medžiagų cheminis pavadinimas, Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos (angl. *Chemical Abstracts Service* (CAS) numeris, pavadinimas pagal Jungtinių Tautų Organizacijos Tarptautinės teorinės ir taikomosios chemijos sąjungos (angl. *International Union of Pure and Applied Chemistry* (IUPAC) nomenklatūrą;
 - 3.3.1.2. esamas ar tikėtinas didžiausias pavoingų medžiagų kiekis;
 - 3.3.2. fizinės, cheminės, toksinės medžiagų savybės, šių medžiagų tiesioginio ir uždelsto pavojaus žmonėms ir aplinkai apibūdinimas, taip pat medžiagų terminio ir (arba) cheminio skilimo metu susidarančių produktų pavojingumas;
 - 3.3.3. fiziniai ir cheminiai reiškiniai įprastomis naudojimo sąlygomis ar numatomi avarijos sąlygomis.
4. Avarių pavojaus identifikavimas ir jų rizikos vertinimo analizė, saugos užtikrinimo priemonės:
 - 4.1. išsamus galimų avarių eigos aprašymas, avarių tikimybė ir sąlygos, kurioms susidarius jos galėtų įvykti, kartu nurodoma visuma įvykių, kurie gali turėti reikšmės tokių avarių kilimui, atsižvelgiant į vidines ir išorines galimų gedimų priežastis;
 - 4.2. nurodytų avarių masto ir padarinių rimtumo vertinimas, įskaitant žemėlapius, vaizdus, kaip atitinkamus atvaizdus tų vietų, kurios gali būti paveiktos įvykus avarijoms pavoinguose objektuose;
 - 4.3. saugos įrenginių techninių parametrų ir įrangos aprašymas, kuriame nurodomi padaliniai, kuriuose reikia įdiegti papildomas saugaus darbų valdymo ir kontrolės sistemas, taip pat priemonių, užtikrinančių pavoingo objekto saugą ne tik atliekant kasdieninį darbą, bet ir paleidžiant ar stabdant tam tikrus įrenginius (taip pat įvykus avarijai), aprašymas.
5. Apsaugos priemonės, kuriomis siekiama lengvinti ir riboti avarijos padarinius:
 - 5.1. apsaugos priemonių ir priemonių avarijai išvengti ir jos padariniams sušvelninti, įmonėje turimos įrangos, skirtos avarių padariniams riboti, aprašymas;
 - 5.2. pavojaus skelbimo ir reagavimo į avariją organizavimas;
 - 5.3. avarijos padariniams šalinti skirtų išteklių, turimų pavojingame objekte ir už pavoingo objekto ribų, aprašymas;
 - 5.4. įstaigų, įmonių, organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų, dalyvavusių rengiant saugos ataskaitą, sąrašas.

AVARIJŲ PREVENCIJOS PLANUOSE IR SAUGOS ATASKAITOSE PRIVALOMA NURODYTI INFORMACIJA

Siekiant užtikrinti tinkamą veiklos vykdytojo avarijų prevencijos plano ir saugos ataskaitų parengimą, laikomasi šių minėtų dokumentų rengimo reikalavimų:

1. Turi būti nurodyti veiklos vykdytojo numatyti avarijų pavojaus kontrolės bendrieji tikslai ir veiklos principai.

2. Į saugos valdymo sistemą turi būti įtraukta dalis bendrosios valdymo sistemos, įskaitant organizacinę struktūrą, atsakomybę, įprastą praktiką, procesus ir išteklius, kurie lemia ir padeda užtikrinti avarijų prevenciją.

3. Rengiamuose dokumentuose nurodoma:

3.1. pavojingame objekte dirbančių darbuotojų, dalyvaujančių identifikuojant galimų avarijų pavojų ir vertinant riziką, valdant ir vykdant avarijų prevenciją, lokalizavimą ir likvidavimą, pareigos ir atsakomybę, jų mokymo poreikis ir mokymo organizavimas, darbuotojų ir ilgalaikių rangovų darbuotojų, dirbančių objekte, dalyvavimas užtikrinant avarijų prevenciją;

3.2. procedūros, kuriomis identifikuojami ir įvertinami pavojai, kylantys dėl įprastos ir neįprastos veiklos, jų tikimybė ir mastas;

3.3. saugios veiklos, einamųjų remontų, įmonės, procesų, įrangos priežiūros ir laikinojo stabdymo tvarka ir taisyklės, jų taikymas;

3.4. pokyčių pavojingame objekte planavimo ar naujų įrenginių projektavimo procedūros ir jų atlikimas;

3.5. procedūros, skirtos galimiems pavojams identifikuoti sistetine analize, reagavimo į šiuos pavojus planams rengti, bandyti ir prireikus tikslinti, taip pat darbuotojų ir subrangovų darbuotojų mokymui rengti;

3.6. atliekamos avarijų prevencijos ir saugos valdymo sistemos veikimo nuolatinio vertinimo ir trūkumų šalinimo procedūros, įskaitant informaciją apie tai, kas, kaip ir kam turi pranešti apie įvykusias avarijas ar susidariusias avarines situacijas, ypač tokias, kurios įvyko (galėjo įvykti) dėl nepakankamų prevencijos priemonių, kaip jos tiriamos ir kokių priemonių imamasi siekiant jų išvengti ateityje;

3.7. procedūros, skirtos avarijų prevencijos planui, saugos valdymo sistemos veikimo tinkamumui ir efektyvumui periodiškai ir sistemingai vertinti, dokumentai, patvirtinantys veiklos vykdytojo vadovybės vykdomos avarijų prevencijos rezultatus ir saugos valdymo sistemos atnaujinimą.

AVARINIUOSE PLANUOSE PRIVALOMI NURODYTI DUOMENYS IR INFORMACIJA

Pavojingų objektų avariniuose planuose turi būti nurodyta:

1. Vidaus avariniuose planuose:

1.1. pavardės ir pareigos asmenų, įgaliotų paskelbti avarinę padėtį, pavardė ir pareigos asmens, vadovaujančio avarijos padarinių žmonėms ir aplinkai ribojimui ir jį koordinuojančio;

1.2. pavardė ir pareigos asmens, atsakingo už ryšius su savivaldybės, kurioje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriumi, o jeigu pavojingo objekto avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) administracijos (-ų) direktoriumi (-iais), atsakingu (-ais) už išorės avarinio plano rengimą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

1.3. kai įmanoma, sąlygos ir įvykiai, galintys turėti įtakos avarijoms, veiksmų, reikalingų tokioms sąlygoms ir įvykiams kontroliuoti, jų padariniams apriboti, aprašymas, kuriame taip pat nurodoma saugos įranga ir turimi ištekliai;

1.4. kaip pasirengta riboti žmonėms kylantį pavojų, kas ir kaip skelbia įspėjimą apie pavojų ir kaip žmonės turėtų elgtis išgirdę tokį įspėjimą, kaip jie bus evakuojami;

1.5. kaip pasirengta kuo greičiau apie įvykį pranešti kompetentingai institucijai, numatomoms pasitelkti specialiosioms tarnyboms, savivaldybės, kurioje yra pavojingas objektas, administracijos direktoriui, o jeigu pavojingo objekto avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) administracijos (-ų) direktoriui (-iams), kokia informacija turėtų būti pirminiame įspėjime, kaip bus informacija tikslinama;

Punkto pakeitimai:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

1.6. kaip pasirengta mokyti darbuotojus atlikti jiems priskirtas užduotis ir kaip prireikus koordinuoti veiklą su numatomomis pasitelkti specialiosiomis tarnybomis;

1.7. kaip pasirengta teikti pagalbą likviduojant avariją ir šalinant jos padarinius už pavojingo objekto teritorijos ribų;

1.8. kaip pasirengta teikti pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiesiems.

2. Išorės avariniuose planuose:

2.1. pavardės ir pareigos asmenų, įgaliotų paskelbti avarinę padėtį, pavardės ir pareigos asmenų, įgaliotų vadovauti veiksams už pavojingo objekto teritorijos ribų ir juos koordinuoti;

2.2. kaip pasirengta gauti skubų pranešimą apie įvykį ir kokia turėtų būti pavojaus skelbimo ir atšaukimo tvarka;

2.3. kaip pasirengta koordinuoti išteklius, būtinus išorės avariniams planams įgyvendinti;

2.4. kaip pasirengta teikti pagalbą likviduojant avariją ir šalinant avarijos padarinius objekto teritorijoje;

2.5. kaip pasirengta vykdyti avarių likvidavimo ir padarinių šalinimo veiksmus už pavojingo objekto teritorijos ribų;

2.6. kaip pasirengta teikti visuomenei konkrečią informaciją apie įvykį ir kaip ji turėtų elgtis;

2.7. kaip pasirengta teikti informaciją kitų valstybių narių avarinėms tarnyboms apie dideles avarijas, kurių padariniai gali peržengti valstybių sienas.

VISUOMENEI PRIVALOMA PATEIKTI INFORMACIJA

Informacijoje, kuri pateikiama visuomenei:

1. Nurodoma veiklos vykdytojo (vardas, pavardė) ir pavojingo objekto pavadinimas ir adresas.
 2. Nurodomos asmens, suteikiančio informaciją, pareigos.
 3. Patvirtinama, kad pavojingame objekte laikomasi šių nuostatų ir pagal šių nuostatų reikalavimus pateikti pranešimas ir (ar) saugos ataskaita.
 4. Išsamiai paaiškinama apie pavojingame objekte vykdomą veiklą ar veiklos rūšis.
 5. Pateikiami pavojingame objekte esamų pavojingų medžiagų ir preparatų, galinčių sukelti avariją, įprastiniai pavadinimai arba apibendrinti klasifikaciniai pavadinimai ir bendra pavojingumo klasė, nurodomos jų pagrindinės pavojingos savybės.
 6. Informuojama apie galimų avarijų pavojaus pobūdį ir galimus jų padarinius žmonėms ir aplinkai.
 7. Paaiškinama, kaip įvykus avarijai gyventojai bus išspėjami ir nuolatos informuojami.
 8. Paaiškinama, ką gyventojai turi daryti ir kaip elgtis įvykus avarijai.
 9. Patvirtinama, kad veiklos vykdytojas, siekdamas susidoroti su avarijomis ir sušvelninti jų padarinius, tinkamai pasirengęs pavojingame objekte, ypač palaikyti ryšius su specialiosiomis tarnybomis.
 10. Pateikiama nuoroda į išorės avarinį planą (kuriame turėtų būti patariama per avariją laikytis avarinių tarnybų nurodymų ir reikalavimų).
 11. Išsamiai paaiškinama, kur teikiama smulkesnė informacija.
-

KRITERIJAI, KURIUOS PASIEKUS APIE AVARIJĄ PRANEŠAMA EUROPOS KOMISIJAI

Kompetentinga institucija pateikia Europos Komisijai informaciją, kai avarijos mastas ar padariniai atitinka bent vieną šių kriterijų:

1. Visi gaisrai, sproginiai, atsitiktinis pavojingų medžiagų išsiveržimas susiję su pavojingų medžiagų kiekiu, prilygstančiu 5 procentams nustatyto II lygio ar jį viršijančiu.

2. Avarija tiesiogiai susijusi su pavojinga medžiaga ir sukeliamas vienas iš šių padarinių:

2.1. žmogaus mirtis;

2.2. pavojingame objekte sužeidžiami 6 žmonės, kurie hospitalizuojami bent 24 valandoms;

2.3. vienas žmogus už pavojingo objekto ribų hospitalizuojamas bent 24 valandoms;

2.4. avarija apgadina ar padaro nebenaudojamus gyvenamuosius pastatus už pavojingo objekto ribų;

2.5. žmonės evakuojami ir izoliuojami daugiau kaip 2 valandoms (arba asmenų ir valandų skaičiaus sandauga lygi 500 arba didesnė);

2.6. geriamojo vandens, elektros, dujų ir telefono ryšio paslaugos nutraukiamos daugiau kaip 2 valandoms (arba asmenų ir valandų skaičiaus sandauga lygi 1000 arba didesnė).

3. Padaryta tiesioginė žymi ir ilgalaikė žala aplinkai:

3.1. 0,5 hektaro ar daugiau Lietuvos Respublikos įstatymų saugomų teritorijų;

3.2. 10 hektarų ar daugiau kitų žemės plotų (įskaitant žemės ūkio paskirties žemę);

3.3. 10 kilometrų ar daugiau upės ar kanalo;

3.4. 1 hektarui ar daugiau ežero ar tvenkinio;

3.5. 2 hektarams ar daugiau upės deltos;

3.6. 2 hektarams ar daugiau jūros pakrantės ar atviros jūros;

3.7. 1 hektarui ar daugiau požeminio vandens ar požeminio vandeningo sluoksnio.

4. Padaryta žymi žala turtui:

4.1. žala, padaryta turtui pavojingame objekte, prilygsta 2 mln. eurų arba šią sumą viršija;

4.2. žala, padaryta turtui už pavojingo objekto ribų, prilygsta 0,5 mln. eurų arba šią sumą viršija.

5. Visos avarijos tiesiogiai susijusios su pavojingomis medžiagomis, dėl kurių avarijos padariniai gali išplisti už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų.

6. Kitos avarijos ir susidariusios avarinės situacijos, kurios, kompetentingos institucijos nuomone, techniniu požiūriu ypač svarbios avarių prevencijai, jų padarinių ribojimui ir neatitinka čia pateiktų kiekybinių kriterijų.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. rugpjūčio 17 d.
nutarimu Nr. 966
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. gegužės 12 d.
nutarimo Nr. 555 redakcija)

PAVOJINGUOSIUOSE OBJEKTUOSE ESANČIŲ MEDŽIAGŲ, MIŠINIŲ AR PREPARATŲ, PRISKIRIAMŲ PAVOJINGOSIOMS MEDŽIAGOMS, SĄRAŠAS IR PRISKYRIMO KRITERIJŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pavojinguosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašas ir priskyrimo kriterijų aprašas (toliau vadinama – šis aprašas) reglamentuoja medžiagų, mišinių ar preparatų priskyrimą pavojingosioms medžiagoms, laikomoms pavojinguosiuose objektuose, kuriems taikomi šiuo nutarimu patvirtintų Pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų (toliau vadinama – Nuostatai) reikalavimai, ir nustato jų kvalifikacinius kiekius atitinkamo lygio pavojinguosiuose objektuose.

2. Pavojingųjų medžiagų (toliau vadinama – pavojingos medžiagos) kiekiai šiame apraše klasifikuojami pagal 2 lygius, kuriais remiantis veiklos vykdytoji nustatomi saugios objekto veiklos užtikrinimo ir avarių jame veiksmingo likvidavimo reikalavimai.

3. Nustatant objekto pavojingumą, objektas vertinamas pagal maksimalius jame esamus ar tikėtinus pavojingų medžiagų kiekius. Jeigu pavojingajame objekte (toliau vadinama – pavojingas objektas) pavojingų medžiagų tik 2 procentai ar mažiau už nustatytą jų kvalifikacinį kiekį, šios medžiagos apskaičiuojant neįtraukiamos į visą pavojingo objekto pavojingumui įvertinti naudojamų pavojingų medžiagų kiekį su sąlyga, kad jos pavojingame objekte bus laikomos tokioje vietoje, kurioje negalės sukelti didelės pramoninės avarijos to paties pavojingo objekto kitoje vietoje.

4. Mišiniai ir preparatai traktuojami taip pat kaip grynosios medžiagos su sąlyga, kad jie atitinka ribines koncentracijas, nustatytas remiantis jų savybėmis pagal šio aprašo 22 punkte nurodytus teisės aktus, nebent būtų konkrečiai nurodyta jų procentinė sudėtis ar kita specifikacija.

5. Šio aprašo nuostatos taikomos pavojingoms medžiagoms, esančioms bet kuriame pavojingame objekte, o šio aprašo II ir III skyriuose nurodyti kvalifikaciniai kiekiai taikomi visiems be išimties Lietuvos Respublikoje esantiems objektams.

6. Kai reikia, turi būti taikomos šio aprašo 30 punkte pateiktos taisyklės.

7. Šiame apraše dujos – bet kuri medžiaga, kurios absoliutus garų slėgis lygus 101,3 kPa esant 20 °C temperatūrai arba didesnis.

8. Šiame apraše skystis – bet kuri medžiaga, kuri nelaikoma dujomis ir esant 20 °C temperatūrai ir standartiniam 101,3 kPa slėgiui nėra kieto būvio.

9. Šiame apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#); 2009, Nr. [159-7207](#)) ir Nuostatuose.

II. MEDŽIAGŲ, MIŠINIŲ AR PREPARATŲ, PRISKIRIAMŲ PAVOJINGOMS MEDŽIAGOMS, SĄRAŠAS

10. Pavojingos medžiagos, kurioms kvalifikaciniai kiekiai priskiriami pagal pavadinimus, nurodytos 1 lentelėje.

11. Jeigu pavojingame objekte esanti pavojinga medžiaga nurodyta šio aprašo 1 lentelėje ir patenka į šio aprašo 3 lentelėje nurodytas pavojingų medžiagų vieną ar kelias kategorijas, vadovaujasi 1 lentelėje nurodytais pavojingų medžiagų kvalifikaciniais kiekiais.

1 lentelė. Pavojingų medžiagų sąrašas

Pavoingos medžiagos	Kvalifikaciniai kiekiai (tonomis)	
	I lygis	II lygis
Amonio nitratas (žr. 12 punktą)	5 000	10 000
Amonio nitratas (žr. 13 punktą)	1 250	5 000
Amonio nitratas (žr. 14 punktą)	350	2 500
Amonio nitratas (žr. 15 punktą)	10	50
Kalio nitratas (žr. 16 punktą)	5 000	10 000
Kalio nitratas (žr. 17 punktą)	1 250	5 000
Diarseno pentoksidas, arseno (V) rūgštis ir (arba) druskos	1	2
Diarseno oksidas, arsenito (III) rūgštis ir (arba) druskos		0,1
Bromas	20	100
Chloras	10	25
Nikelio junginiai, įkvepiamų miltelių pavidalo (nikelio monoksidas, nikelio dioksidas, nikelio sulfidas, trinikelio disulfidas, dinikelio trioksidas)		1
Etileniminas	10	20
Fluoras	10	20
Formaldehidas (koncentracija didesnė kaip 90 procentų)	5	50
Vandenilis	5	50
Vandenilio chloridas (suskiystintos dujos)	25	250
Alkilšvinas	5	50
Suskiystintos labai degios dujos (įskaitant suskiystintas naftos dujas) ir gamtinės dujos	50	200
Acetilenas	5	50
Etileno oksidas	5	50
Propileno oksidas	5	50
Metanolis	500	5 000
4,4-metilenebis-(2-chloranilinas) ir (arba) druskos, miltelių pavidalo		0,01
Metilizocianatas		0,15
Deguonis	200	2 000
Tolueno diizocianatas	10	100
Anglies oksichloridas (fosgenas)	0,3	0,75
Arseno trihidridas (arsinas)	0,2	1
Fosforo trihidridas (fosfinas)	0,2	1
Sieros dichloridas	1	1
Sieros trioksidas	15	75
Polichlorodibenzofuranai ir polichlorodibenzodioksinais (įskaitant TCDD), apskaičiuoti TCDD ekvivalentu		0,001

Pavojingos medžiagos	Kvalifikaciniai kiekiai (tonomis)	
	I lygis	II lygis
Kancerogenai, kurių koncentracija didesnė kaip 5 procentai svorio: 4-aminobifenilas ir (arba) jo druskos, benzotrichloridas, benzidinas ir (arba) jo druskos, bis(chlormetilo) eteris, chlormetilo metilo eteris, 1,2-dibrometanas, dietilo sulfatas, dimetilo sulfatas, dimetilkarbamido chloridas, 1,2-dibromo-3-chlorpropanas, 1,2-dimetilhidrazinas, dimetilnitrozaminas, heksametilfosforo triamidas, hidrazinas, 2-naftilaminas ir (arba) jo druskos, 4-nitrodifenilas, 1,3-propanesultonas	0,5	2
Naftos produktai: benzinas ir nafta žibalas (įskaitant reaktyvinius degalus) gazolis (įskaitant dyzelinius degalus, buitinio šildymo alyvą ir gazolio sumaišymo sroves)	2 500	25 000

12. Amonio nitratas (5 000/10 000) – trąšos, kurios gali irti savaime. Taikoma amonio nitrato sudėtinėms arba kompleksinėms trąšoms (kuriose yra amonio nitrato su fosfatu ir (arba) kalio karbonatu), kurios gali irti savaime atliekant bandymą „Trough Test“, numatytą Jungtinių Tautų rekomendacijose dėl pavojingų krovinių vežimo: bandymų ir kriterijų vadovas, III dalis, 38.2 poskirsnis, ir kuriose azoto kiekis dėl esamo amonio nitrato sudaro:

12.1. nuo 15,75 (žr. 18.1 punktą) iki 24,5 procento (žr. 18.2 punktą) svorio ir kuriose yra ne daugiau kaip 0,4 procento bendrų sprogusių ar organinių medžiagų arba kurios atitinka 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2003/2003 dėl trąšų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 32 tomas, p. 467) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. spalio 28 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1020/2009 (OL 2009 L 282, p. 7) (toliau vadinama – reglamentas (EB) Nr. 2003/2003), III priedo reikalavimus;

12.2. 15,75 procento (žr. 18.1 punktą) svorio arba mažesnis ir neribotas kiekis sprogusių medžiagų.

13. Amonio nitratas (1 250/5 000) – trąšų klasė. Taikoma paprastoms amonio nitrato trąšoms ir amonio nitrato sudėtinėms arba kompleksinėms trąšoms, kurios atitinka reglamento (EB) Nr. 2003/2003 III priedo reikalavimus ir kuriose azoto kiekis dėl esamo amonio nitrato sudaro:

13.1. daugiau kaip 24,5 procento svorio, išskyrus amonio nitrato ir dolomito, kalkių ir (arba) kalcio karbonato mišinius, kai grynumas ne mažesnis kaip 90 procentų;

13.2. daugiau kaip 15,75 procento svorio amonio nitrato ir amonio sulfato mišinio;

13.3. daugiau kaip 28 procentus (žr. 18.3 punktą) svorio amonio nitrato ir dolomito, kalkių ir (arba) kalcio karbonato mišinio, kai grynumas ne mažesnis kaip 90 procentų.

14. Amonio nitratas (350/2 500) – techninė klasė. Taikoma:

14.1. amonio nitratui ir jo preparatams, kuriuose azoto kiekis dėl esamo amonio nitrato sudaro:

14.1.1. nuo 24,5 procento iki 28 procentų svorio ir kuriuose yra ne daugiau kaip 0,4 procento sprogusių medžiagų;

14.1.2. daugiau kaip 28 procentai svorio ir kuriuose yra ne daugiau kaip 0,2 procento sprogusių medžiagų;

14.2. vandeniniams amonio nitrato tirpalams, kuriuose amonio nitrato koncentracija didesnė kaip 80 procentų svorio.

15. Amonio nitratas (10/50) – neatitinkančios specifikacijų medžiagos ir trąšos, neatitinkančios sprogdimo bandymo kriterijų. Taikoma:

15.1. gamybos procese išbrokuotoms medžiagoms ir amonio nitrato bei jo preparatams, paprastoms amonio nitrato trąšoms ir amonio nitrato sudėtinėms arba kompleksinėms šio aprašo 13 ir 14 punktuose nurodytoms trąšoms, kurias galutinis vartotojas grąžina arba grąžino gamintojui, atidavė laikinai sandėliuoti arba gamyklai perdirbti, pakartotinai panaudoti arba apdirbti siekiant saugiai naudoti, nes jos nebeatitinka šio aprašo 13 ir 14 punktų specifikacijų;

15.2. šio aprašo 12.1 ir 13 punktuose nurodytoms trąšoms, kurios neatitinka reglamento (EB) Nr. 2003/2003 III priede nustatytų reikalavimų.

16. Kalio nitratas (5 000/10 000) – kompleksinės kalio nitrato trąšos, sudarytos iš priliuoto arba granuliuoto pavidalo kalio nitrato.

17. Kalio nitratas (1 250/5 000) – kompleksinės kalio nitrato trąšos, sudarytos iš kristalų pavidalo kalio nitrato.

18. Azoto kiekis, lygus:

18.1. 15,75 procento svorio dėl esamo amonio nitrato, atitinka 45 procentus amonio nitrato;

18.2. 24,5 procento svorio dėl esamo amonio nitrato, atitinka 70 procentų amonio nitrato;

18.3. 28 procentams svorio dėl esamo amonio nitrato, atitinka 80 procentų amonio nitrato.

19. Polichlorodibenzofuranų ir polichlorodibenzodioksinų kiekiai apskaičiuojami pagal NATO/CCMS – Moderniosios visuomenės problemų komiteto, įeinančio į Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (toliau vadinama – NATO) sudėtį, pateiktoje 2 lentelėje nurodytus tarptautinius toksinio ekvivalento koeficientus (angl. *International Toxic Equivalent Factors (ITEF)*):

2 lentelė. Tarptautiniai toksinio ekvivalento koeficientai

2,3,7,8-TCDD	1	2,3,7,8-TCDF	0,1
1,2,3,7,8-PeDD	0,5	2,3,4,7,8-PeCDF	0,5
		1,2,3,7,8-PeCDF	0,05
1,2,3,4,7,8-HxCDD		1,2,3,4,7,8-HxCDF	
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1	1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDD		1,2,3,6,7,8-HxCDF	
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01	2,3,4,6,7,8-HxCDF	
OCDD	0,001	1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01
		1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	
		OCDF	0,001

(T – tetra, Pe – penta, Hx – hekso, Hp – hepta, O – okta)

III. MEDŽIAGŲ, MIŠINIŲ AR PREPARATŲ PRISKYRIMO PAVOJINGOMS MEDŽIAGOMS KRITERIJAI

20. Jeigu pavojinga medžiaga nenurodyta šio aprašo 1 lentelėje, vadovaujama 3 lentelėje nurodytais pavojingų medžiagų kvalifikaciniais kiekiais.

21. Pavojingų medžiagų kategorijos, kurioms priskiriami kvalifikaciniai kiekiai, nurodytos šio aprašo 3 lentelėje.

3 lentelė. Pavojingų medžiagų kategorijos

Pavojingų medžiagų kategorijos	Kvalifikaciniai kiekiai (tonomis)	
	I lygis	II lygis
1. Labai toksiškos	5	20

Pavojingų medžiagų kategorijos	Kvalifikaciniai kiekiai (tonomis)	
	I lygis	II lygis
2. Toksiškos	50	200
3. Oksiduojančiosios	50	200
4. Sprogiosios (žr. 27 punktą), kai medžiaga, preparatas arba gaminys priskiriami JT/ADR 1.4 poklasiui	50	200
5. Sprogiosios (žr. 27 punktą), kai medžiaga, preparatas arba gaminys priskiriami vienam iš JT/ADR 1.1, 1.2, 1.3, 1.5 arba 1.6 poklasiui arba žymima rizikos fraze R2 arba R3	10	50
6. Degiosios (kai medžiaga ar preparatas atitinka 29.1 punkte pateiktą apibrėžimą)	5 000	50 000
7a. Labai degios (kai medžiaga ar preparatas atitinka 29.2.1 arba 29.2.2 punkte pateiktą apibrėžimą)	50	200
7b. Labai degūs skysčiai (kai medžiaga ar preparatas atitinka 29.2.3 punkte pateiktą apibrėžimą)	5 000	50 000
8. Ypač degios (kai medžiaga ar preparatas atitinka 29.3 punkte pateiktą apibrėžimą)	10	50
9. Aplinkai pavojingos (pagal rizikos frazes):		
R50 – labai toksiška vandens organizmams (įskaitant R50/53)	100	200
R51/53 – toksiška vandens organizmams, gali sukelti ilgalaikius nepalankius vandens ekosistemų pakitimus	200	500
10. Visų pavojingumo kategorijų, kurios neįeina į nurodytąsias pirmiau, su šiais rizikos simboliais:		
R14 – smarkiai reaguoja su vandeniu (įskaitant R14/15)	100	500
R29 – reaguodama su vandeniu išskiria toksiškas dujas	50	200

22. Pavojingos medžiagos klasifikuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymu (Žin., 2000, Nr. [36-987](#); 2008, Nr. [76-3000](#)) (toliau vadinama – Cheminių medžiagų ir preparatų įstatymas) ir aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742 „Dėl Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarkos“ (Žin., 2001, Nr. [16-509](#); 2002, Nr. [81-3501](#)) (toliau vadinama – Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarka).

23. Klasifikuojant pavojingas medžiagas, kurios pagal kurį nors iš šio aprašo 22 punkte nurodytų teisės aktų nepriskiriamos pavojingoms medžiagoms, pavyzdžiui, atliekas, bet pavojingame objekte jų yra ar tikėtina, kad bus, ir esamomis pavojingame objekte sąlygomis jų savybės sudaro ar tikėtina, kad sudarys, didelės avarijos tikimybę, reikia laikytis Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarkoje pateiktą cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo reikalavimų ir kriterijų, laikinai priskiriant šias medžiagas vienai ar kelioms Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo 2 straipsnyje pateiktoms pavojingumo kategorijoms.

24. Kai pagal pavojingų medžiagų savybes jas galima priskirti kelioms kategorijoms, įgyvendinant šį nutarimą taikomi mažiausi kvalifikaciniai kiekiai, tačiau taikant šio aprašo 30 punkte nurodytą taisyklę visada naudojamas reikiamą kategoriją atitinkantis kvalifikacinis kiekis.

25. Sprogiosios medžiagos apibrėžia:

25.1. medžiagą ar preparatą, kuris gali sprogti sukrėstas, patrintas, uždegtas ar paveiktas kitų ugnies šaltinių (rizikos frazė R2);

25.2. medžiagą ar preparatą, kuris tikrai gali sprogti sukrėstas, patrintas, uždegtas ar paveiktas kitų ugnies šaltinių (rizikos frazė R3);

25.3. medžiagą, preparatą arba gaminį, kuris vadovaujantis 1957 m. rugsėjo 30 d. Europos sutartimi dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) ir jos pasirašymo protokolu (Žin., 1998, Nr. [106-2931](#)), – sutartis ratifikuota Lietuvos Respublikos 1957 metų Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR) ratifikavimo įstatymu (Žin., 1998, Nr. [106-2930](#)), – perkeltais į 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/68/EB dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais (OL 2008 L 260, p. 13) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009/240/EB: 2009 m. kovo 4 d. Komisijos sprendimu (OL 2009 L 71, p. 23) (toliau vadinama – JT/ADR), priskiriamas 1 klasei.

26. Į sprogiąsias medžiagas įtraukiamos ir pirotechnikos medžiagos, kurios šiame apraše apibrėžiamos kaip medžiagos (ar medžiagų mišiniai) karščiui, šviesai, garsui, dujoms, dūmams ar tokių efektų deriniui išgauti vykstant savaiminei egzoterminei cheminei reakcijai. Medžiaga arba preparatas gali būti klasifikuojami tiek pagal JT/ADR, tiek pagal rizikos frazė R2 arba R3, tačiau pirmenybė teikiama JT/ADR klasifikacijai.

27. 1 klasės medžiagos ir gaminiai klasifikuojami pagal JT/ADR klasifikavimo sistemą į 1.1–1.6 poklasis:

27.1. 1.1 poklasis – medžiagos ir gaminiai, keliantys masinio sprogo pavojų (masinis sprogoimas – sprogoimas, kuris akimirksniu išplinta po visą krovinį);

27.2. 1.2 poklasis – medžiagos ir gaminiai, keliantys išsivaidymo pavojų, bet nekeliantys masinio sprogo pavojaus;

27.3. 1.3 poklasis – medžiagos ir gaminiai, keliantys gaisro pavojų ir nedidelį sprogo pavojų arba nedidelį išsivaidymo pavojų, arba abu šiuos pavojus kartu, bet nekeliantys masinio sprogo pavojaus, ir:

27.3.1. degdami išspinduliuoja didelį kiekį šilumos; ar

27.3.2. užsidegdami vienas paskui kitą kelia nedidelį sprogo ar išsivaidymo pavojų arba abu šiuos pavojus kartu;

27.4. 1.4 poklasis – medžiagos ir gaminiai, keliantys tik nedidelį sprogo pavojų, sąlygotą užsidegimo ar inicijavimo vežimo metu. Šie reiškiniai daugiausia vyksta pakuotės viduje, todėl nebūdingas didelių skeveldrų išsivaidymo ar išsivaidymo dideliais atstumais pavojus. Išorinis gaisras negali būti priežastimi to, kad visas pakuotės turinys susprogtų akimirksniu;

27.5. 1.5 poklasis – labai mažo jautrumo medžiagos, keliančios masinio sprogo pavojų, bet pasižyminčios tokiu mažu jautrumu, kad jų inicijavimo ar perėjimo nuo degimo iki detonavimo tikimybė normaliomis vežimo sąlygomis labai maža. Mažiausia, kas reikalaujama šioms medžiagoms, – jos neturi sprogti atliekant išorinį bandymą ugnimi;

27.6. 1.6 poklasis – itin mažo jautrumo gaminiai, nekeliantys masinio sprogo pavojaus. Šie gaminiai savo sudėtyje turi tik itin nejautrių detonacijai medžiagų ir charakterizuojami nereikšminga atsitiktinio inicijavimo ar sprogo išplitimo tikimybe. Pavojus apsiriboja tik šio gaminio sprogu.

28. Į sprogiųjų medžiagų apibrėžimą įtrauktos ir gaminiuose esančios sprogiosios ar pirotechnikos medžiagos ar preparatai. Jeigu gaminiuose yra sprogiųjų ar pirotechnikos medžiagų ar preparatų ir žinomas juose esančios pavojingos medžiagos arba preparato kiekis, į tokį kiekį atsižvelgiama taikant Nuostatus. Jeigu kiekis nežinomas, visas gaminyje traktuojamas kaip sprogu.

29. Degiosios, labai degios ir ypač degios medžiagos (6, 7a, 7b ir 8 pavojingų medžiagų kategorijos, nurodytos 3 lentelėje) reiškia:

29.1. degius skysčius – medžiagas ir preparatus, kurių pliūpsnio temperatūra, palaikanti degimą, yra lygi 21°C ar didesnė arba lygi 55°C ar mažesnė (rizikos frazė R10);

29.2. labai degius skysčius:

29.2.1. medžiagas ir preparatus, kurie esant tam tikrai aplinkos temperatūrai nuo sąlyčio su oru gali įkaisti ir savaime užsidegti (rizikos frazė R17);

29.2.2. medžiagas ir preparatus, kurių pliūpsnio temperatūra mažesnė kaip 55°C, veikiant slėgiui jie išlieka skysti ir esant tam tikroms jų apdorojimo sąlygoms (pvz., aukštas slėgis ar aukšta temperatūra) gali kelti didelės avarijos pavojų;

29.2.3. medžiagas ir preparatus, kurių pliūpsnio temperatūra mažesnė kaip 21°C ir kurie nėra ypač degūs (rizikos frazė R11, antroji įtrauka);

29.3. ypač degias dujas ar skysčius:

29.3.1. skystas medžiagas ar preparatus, kurių pliūpsnio temperatūra mažesnė kaip 0°C, o virimo temperatūra (arba virimo amplitudės atveju pradinis virimo taškas), esant normaliam slėgiui, yra lygi 35°C arba mažesnė (rizikos frazė R12, pirmoji įtrauka);

29.3.2. dujas, kurios esant tam tikrai temperatūrai ir slėgiui nuo sąlyčio su oru užsidega (rizikos frazė R12, antroji įtrauka) ir yra dujinės arba ypač kritinės būsenos;

29.3.3. degias ir ypač degias skystas medžiagas ir preparatus, esant didesnei nei jų virimo temperatūrai.

30. Jeigu pavojingame objekte nėra tokio atskiros pavojingos medžiagos kiekio, kuris lygus atitinkamiems kvalifikaciniais kiekiais arba juos viršija, norint nustatyti, ar pavojingam objektui taikomi atitinkami Nuostatų reikalavimai, taikoma ši taisyklė:

30.1. Nuostatų reikalavimai taikomi, jeigu suma:

$q_1/Q_{U1} + q_2/Q_{U2} + q_3/Q_{U3} + q_4/Q_{U4} + q_5/Q_{U5} + q_X/Q_{UX} \geq 1$, kur:

q_X – pavojingų medžiagų x (ar pavojingų medžiagų kategorijos), nurodytų 1 ar 3 lentelėje, kiekis;

Q_{UX} – atitinkamas pavojingos medžiagos arba pavojingų medžiagų kategorijos x kvalifikacinis kiekis, nurodytas 1 lentelės arba 3 lentelės trečiojoje skiltyje;

30.2. Nuostatų reikalavimai taikomi, išskyrus IV, V ir VIII skyrių, 53 ir 54.4 punktų reikalavimus, jeigu suma:

$q_1/Q_{L1} + q_2/Q_{L2} + q_3/Q_{L3} + q_4/Q_{L4} + q_5/Q_{L5} + q_X/Q_{LX} \geq 1$, kur:

q_X – pavojingų medžiagų x (ar pavojingų medžiagų kategorijos), nurodytų 1 ar 3 lentelėje, kiekis;

Q_{LX} – atitinkamas pavojingos medžiagos arba pavojingų medžiagų kategorijos x kvalifikacinis kiekis, nurodytas 1 lentelės arba 3 lentelės antrojoje skiltyje;

30.3. ši taisyklė taikoma norint įvertinti bendrus pavojus, susijusius su toksiškumu, degumu ir ekotoksiškumu, todėl ji turi būti taikoma 3 kartus:

30.3.1. sumuojant 1 lentelėje išvardytas pavojingas medžiagas, kurios klasifikuojamos kaip toksiškos arba labai toksiškos, su pavojingomis medžiagomis, priskiriamomis 1 arba 2 kategorijai (pagal 3 lentelę);

30.3.2. sumuojant 1 lentelėje išvardytas pavojingas medžiagas, kurios klasifikuojamos kaip oksiduojančiosios, sprogiosios, degiosios, labai degios arba ypač degios, su pavojingomis medžiagomis, priskiriamomis 3, 4, 5, 6, 7a, 7b arba 8 kategorijai (pagal 3 lentelę);

30.3.3. sumuojant 1 lentelėje išvardytas pavojingas medžiagas, kurios klasifikuojamos kaip aplinkai pavojingos (R50 (įskaitant R50/53) arba R51/53), su pavojingomis medžiagomis, priskiriamomis 9 kategorijai (pagal 3 lentelę);

30.4. atitinkami Nuostatų reikalavimai taikomi tik tada, jeigu kuri nors iš sumų, gautų pagal 30 punkte nurodytas formules, lygi 1 arba didesnė.

Papildyta priedu:

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1182](#), 2005-10-29, Žin., 2005, Nr. 131-4731 (2005-11-05), i. k. 1051100NUTA00001182

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimo Nr. 966 "Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [913](#), 2008-09-10, Žin., 2008, Nr. 109-4159 (2008-09-23), i. k. 1081100NUTA00000913

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimo Nr. 966 "Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [785](#), 2009-07-15, Žin., 2009, Nr. 90-3855 (2009-07-30), i. k. 1091100NUTA00000785

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimo Nr. 966 "Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [555](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 59-2894 (2010-05-22), i. k. 1101100NUTA00000555

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimo Nr. 966 "Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [589](#), 2012-05-23, Žin., 2012, Nr. 61-3078 (2012-05-30), i. k. 1121100NUTA00000589

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimo Nr. 966 "Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir Pavojinguosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašo patvirtinimo" pakeitimo